

Göteborgs kommun

ostragoteborg@ostra.goteborg.se

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Sandeklevsskolan 7-9
i Göteborgs kommun

Uppföljning av tillsyn i Sandeklevsskolan 7-9

Skolinspektionen genomförde tillsyn i Göteborgs kommun under hösten 2015. Skolinspektionen fattade den 14 mars 2016 beslut efter tillsyn av Sandeklevsskolan 7-9.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Göteborgs kommun inkom med den 21 juni 2016 samt de intervjuer som genomfördes vid ett uppföljningsbesök på Sandeklevsskolan 7-9 den 15 september 2016.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
1. Undervisning och lärande		
	I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.	Brist avhjälp
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
	Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp
	Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.	Brist avhjälp
	När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas.	Brist avhjälp

5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
	Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.	Brist avhjälpt

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit sådana åtgärder att de påtalade bristerna i verksamheten vid Sandeklevsskolan 7-9 har avhjälpts. Tillsynen avseende Sandeklevsskolan 7-9 avslutas härmed.

Avhjälpta brister i verksamheten

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Vid Skolinspektionens tillsyn hösten 2015 framkom att det fanns brister i undervisningen på skolenheten eftersom eleverna inte gavs den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling för att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Huvudmannen förelades att senast den 9 augusti 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna och att senast samma dag skriftligen redovisa de åtgärder som vidtagits.

Göteborgs kommun har den 21 juni 2016 inkommit med en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens föreläggande. Av denna redovisning, samt av intervjuer vid uppföljningsbesök på skolan den 15 september, framgår bland annat följande.

Samtliga elever på skolenheten har besvarat en skriftlig enkät, framtagen av rektor och arbetslagsledare, gällande utmaningar i skolarbetet och användandet av skolbiblioteket. Lärarnas ämneslag har arbetat utifrån dessa resultat och haft samtal om på vilket sätt eleverna kan och ska ha inflytande och stöttning i sin utveckling för att alla elever ska nå så långt som möjligt. Personalen har vid klassgenomgångarna som genomfördes vid terminsstart fört resonemang kring hur elever med godkänt betyg ska få stöd i att höja sitt betyg. Enligt den insända redovisningen är lärarnas utmaning nu att öka tydligheten i vad eleverna ska förstå, vad de ska lära sig och hur detta ska gå till. I detta ingår lektionsupplägg, hur lärarna startar lektionen, att varje elev vet vad han/hon ska ha med sig i kunskapsväg när lektionen är slut och varför. Rektor arbetar tillsammans med förstelärare och arbetslagsledare för att öka lärarnas kompetens i att formativt bedöma sina elevers styrkor, utvecklingsområden och vad som är nästa steg i inläringen hos varje individ.

Vid intervjuer med lärare vid uppföljningsbesöket ges flera konkreta exempel på arbetsområden där lärarna har utgått från elevernas intressen och erfarenheter. I ämneslagen har lärarna elevinflytande som ett utvecklingsområde. Lärarna har påbörjat en utvecklingsprocess för ökad skicklighet att tillsammans med eleven bedöma hans/hennes styrkor och utvecklingsområden på individnivå för att kunna utmana varje elev där han/hon befinner sig i sin kunskapsutveckling.

Det framgår i intervju med rektorn vid Skolinspektionens uppföljningsbesök att skolan erbjuder studiestöd utanför timplan för alla årskurser. Eleverna har i de praktisk-estetiska ämnena erbjudits undervisning utöver timplanen i syfte att höja sina betyg vid tre tillfällen under vårterminen (studiedagar). Skolan erbjöd extra undervisning under påsklovet för elever som inte nått kunskapskraven men också för elever som ville höja sina betyg.

Mot bakgrund av vad som framkommit i huvudmannens redovisning och vid uppföljningsbesöket den 15 september, bedömer Skolinspektionen att huvudman och rektor vidtagit tillräckliga åtgärder för att de påtalade bristerna ska anses avhjälpda.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionens tillsyn hösten 2015 visade på ett flertal brister i skolans arbete med att ge eleverna det särskilda stöd de behöver och har rätt till. Tillsynen visade bland annat att utredningar för att kartlägga elevers behov av särskilt stöd inte har skett skyndsamt och att elever som har utretts, och som har rätt till särskilt stöd, inte har fått det i den omfattning som de har behov av. Huvudmannen förelades, vid vite av 500 000 kronor, att senast den 9 augusti 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna och att senast samma dag skriftligen redovisa de åtgärder som vidtagits.

Göteborgs kommun har den 21 juni 2016 inkommit med en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens föreläggande. Av denna redovisning, samt av intervjuer vid uppföljningsbesök på skolan den 15 september, framgår bland annat följande.

En elevhälsoplan redovisas där det finns en tydlig rutin för såväl extra anpassningar, särskilt stöd som upprättande av åtgärdsprogram. I planen framgår gången vid elevärenden samt vem som är ansvarig för anmälan, utvärdering och uppföljning. En gemensam utbildning för alla lärare genomfördes i februari där de allmänna råden (Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram) och Skolverkets stödmaterial (Stödinsatser i utbildningen) behandlades tillsammans med skolans rutin för arbetet med extra anpassningar, pedagogiska utredningar gällande särskilt stöd och upprättande av åtgärdsprogram. Under klassgenomgångarna i början av februari följdes varje elevs måluppfyllelse i samtliga ämnen upp. Rektor beslutade om genomförande av pedagogisk utredning i de fall då detta bedömdes som nödvändigt. De pedagogiska utredningarna har med undantag av en elev lett till att rektor beslutat om särskilt stöd. Det särskilda stödet tillgodoses inom klassens ram, i mindre gruppering eller genom enskild undervisning av extra tillsatt lärarresurs. För två av eleverna har rektor beslutat om anpassad studiegång. För de elever som uppvisar en hög skolfrånvaro har rektor beslutat om social utredning som komplement till den pedagogiska utredningen. Den sociala utredningen genomförs av skolans socionom. Åtgärderna dokumenteras sedan i åtgärdsprogram. Uppföljning av extra anpassningarna sker löpande. Hittills har de flesta extra anpassningarna, enligt skolans, bedömning visat sig ge önskad effekt. Några elever har vid uppföljning fått intensifierade extra anpassningar och för ytterligare ett antal elever har rektor beslutat om pedagogisk utredning då de extra anpassningarna inte givit önskad effekt. Samtliga extra anpassningar är dokumenterade och

följs upp enligt skolans skriftliga rutin som bygger på författningskraven. Skolenheten beskriver en rutin för extra anpassningar som anger när och hur dessa ska anmälas till elevhälsan och rektor på särskild blankett till elevhälsan. Elevhälsan beskriver i intervju vid Skolinspektionens uppföljningsbesök att de nya rutinerna gällande extra anpassningar och särskilt stöd nu fungerar i hela personalgruppen. Lärarna beskriver att extra anpassningar utvärderas inom fyra veckor för att se effekt och vilka anpassningar som fungerar. Ibland går elevärendet direkt till en pedagogisk utredning. Detta sker om lärarna bedömer att elevens behov är av den art att det troligen inte kommer att räcka med extra anpassningar. Elevhälsan och lärare uppger att det sker för att eleverna så snabbt som möjligt ska få det särskilda stöd om eleven har behov av. Lärarna uppger att det inte får gå för lång tid, inte längre än två perioder, 8 veckor, innan en pedagogisk utredning görs om de extra anpassningarna inte fått avsedd effekt. Mentor gör en pedagogisk utredning, information från ämneslärarna samlas in. Eleverna intervjuas i utredningen och när den är klar lämnas den till rektor/elevhälsan som därefter fattar beslut om att upprätta ett åtgärdsprogram för särskilt stöd eller om de extra anpassningarna ska fortsätta. Om ett åtgärdsprogram inte ska upprättas fattar rektor beslut om detta. En extra lärarresurs anställdes enligt rektorn i slutet av mars för att stötta elever i behov av särskilt stöd i väntan på att kunna anställa ytterligare en speciallärare. Skolan har vid tiden för uppföljningsbesöket ännu inte kunnat tillsätta tjänsten som speciallärare som skolan sökt sedan vårterminen 2016. Detta på grund av att det inte funnits någon behörig sökande.

Mot bakgrund av vad som framkommit i huvudmannens redovisning och vid uppföljningsbesöket den 15 september, bedömer Skolinspektionen att huvudman och rektor vidtagit tillräckliga åtgärder för att de påtalade bristerna ska anses avhjälpda.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektor ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stötta och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Av huvudmannens redovisning, samt av intervjuer vid uppföljningsbesök på skolan den 15 september, framgår bland annat att det under läsåret 2016/17 kommer att finnas två lärare som i delar av sin tjänst bemannar skolbiblioteket för öppethållande och för undervisning i informationssökning och källkritik. I en enkät som gjordes med alla elever på skolenheten våren 2016 uppgav 89 procent av eleverna att biblioteket använts i undervisningen under innevarande termin. Såväl lärare som elever beskriver i intervju att skolbiblioteket nu används i undervisningen.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudman och rektor vidtagit tillräckliga åtgärder för att bristen ska anses avhjälpt.

Beslut

2016-09-30

9 (9)

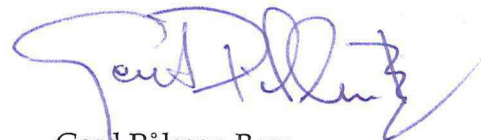
Dnr 43-2015:4699

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson

Beslutsfattare

Gerd Pålsson Berg

Utredare